

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Stageberichten

Brummans, A.

Citation

Brummans, A. (1990). Stageberichten. *Bestuurskundige Berichten*, 5(2), 15-16. Retrieved from <http://hdl.handle.net/1887.1/item:3233349>

Version: Publisher's Version

License: [Creative Commons CC BY-NC-ND 4.0 license](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)

Downloaded from: <http://hdl.handle.net/1887.1/item:3233349>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Testament van een eerstejaars

Leiden, 3 september, 1990

Na 22 jaren in het leven maak ik het testament op van mijn jeugd, niet dat ik geld of goed heb weg te geven, voor slimme jongen heb ik nooit gedeugd. Toch heb ik nog wat mooie idealen goed van snit, hoewel ze uit de mode zijn, wie ze hebben wil die kan ze komen halen, vooral jonge mensen vinden ze nog fijn...

Ard van der Vorst

Holy Mozes, volgens mij zijn ze me vergeten op de lijst te zetten. Oh nee, verkeerd gekeken: groep 3. Wat een logica: je achternaam begint met een V en je zit in een van de eerste groepen. Nou daar ga je dan, de eerste ontmoeting met mijn studiegenoten op de BIL-introductiedag 1989. Een beetje aarzelend en zenuwachtig neem ik de groep in me op. Gelukkig allemaal wezens met twee benen en twee armen en ze lopen ook nog rechtop. Conclusie: ik heb met gewone mensen te maken, zelfs de mentrix. Al gauw merk ik dat sommige mensen het in het diepe springen makkelijker afaat dan andere. De een kan zijn kwebbel niet dicht houden van de zenuwen, terwijl de ander wijselijk alles over zich heen laat komen.

Vragen zoals waarom, waarvoor en waardoor heb je bestuurskunde als studie gekozen, komen in no time op je af. De afgelopen maanden aan het thuisfront ben je er ook al tot vervelens toe mee geconfronteerd. Gevolg, iedereen geeft zo'n beetje dezelfde standaard opmerkingen van "Oh, het lijkt mij wel leuk" en "Je kan er zoveel kanten mee op" tot "Je moet toch wat". In mijn groep was er zelfs een die vond een bepaalde variant uit het vierde jaar wel leuk in tegenstelling tot die in Rotterdam en Twente. Ik meen dat hij inmiddels al is uitgeschreven. Maar ja, je moet toch wat doen om er boven uit te steken op zo'n dag.

Nou, ik kan je na een jaar mededelen dat

bestuurskunde niet de meest heftige, sensationele dan wel wereldschokkende studie is, doch het is buitengewoon interessant, of laat dat buitengewoon voorlopig ook maar even weg. Dat zal nog wel komen, althans als je de heren professoren mag geloven.

Ook de eerste ontmoeting met de Leidenaar was voor mij een interessante ervaring. De BIL zou ons die dag verder vermaken op een rondvaartschip. Helaas, op de tocht daar naar toe scheen ik een Leidenaar plat gereden te hebben. Ook al was ik heilig overtuigd van mijn onschuld, door tussenkomst van een stel ouderejaars, die op de hoogte waren van de verhouding student-bevolking, is het met een sisser afgelopen. Het is tenslotte onprettig om op je eerste de beste studiedag al met twee blauwe ogen rond te lopen. Een goed begin is het halve werk.

Als ik het me goed bedenk dan zijn bijna geen van mijn verwachtingen van de universiteit uitgekomen. Neem alleen al de colleges. Je denkt na de middelbare school eindelijk eens als volwassene beschouwd te worden, alhoewel het gedragen er naar vaak moeilijk is. Zal dat even tegenvallen. Ook tijdens hoorcolleges worden bijvoorbeeld mensen de zaal uitgestuurd, maar dit is natuurlijk eerder uitzondering dan regel. Maar het blijft toch enigszins humor. Sommige aspecten van onderwijsgevende instituten veranderen nooit. Het is noodzakelijk om een scriptie, verslag, of hoe je het dan ook noemen wilt, te schrijven voor het vak Bestuurskunde Thema's in het tweede semester. Dus iedereen (hieronder versta ik degenen die daadwerkelijk proberen hun P in één jaar te halen) levert natuurlijk zijn verslag keurig voor de vastgestelde datum in, in dit geval was dat 1 juni. Indien het niet goed was, zou het te wijzigen gedeelte voor 1 augustus moeten zijn. Oké, ik geef toe dat nakijken niet de prettigste bezigheid is. Maar het is inmiddels september en een groot deel

van onze beste studiegenoten heeft sinds juni geen levensteken meer ontvangen over hun zorgvuldig ingeleverde werk. Het is natuurlijk vreemd dat dit gebeurt op een vakgroep waar men notabene onderwijst hoe organisaties efficiënt en productief mogelijk zouden moeten zijn. Gelukkig zijn er ook nog positieve factoren op de vakgroep. Neem bijvoorbeeld de administratie en de studieadviseur, waarvan ik de indruk krijg dat ze toch over het algemeen geïnteresseerd zijn in jou als, laten we zeggen, slachtoffer van het systeem en je daadwerkelijk helpen; want je zult merken, vooral het eerste jaar, dat je identiteit verder slechts bestaat uit 6 à 7 cijfers: je studentnummer, maar dat went.

De stad waar je universiteit staat, Leiden, is in ieder geval niet de grote stad die je zou verwachten als je uit een kleine woongemeenschap komt. Teleurstelling alom: in Leiden gebeurt weinig tot niets buiten de

studentenverenigingsmuren. Ook zou je van deze soms meer verwachten, vanwege hun heftige imago tijdens de El Cid; de meeste zijn echter halverwege het jaar op sterven na dood. Gelukkig zijn we in Leiden ook in het bezit van studentenverenigingen die hun verwachtingspatroon wel waarmaken. Je moet bij je keuze dus gewoon een beetje geluk hebben. Daarbij komt nog de mazzel dat Leiden omringd wordt door Neerlands grootste steden. Hier zijn de centra waar je de tentamenstress kan ontvluchten. Achteraf bekeken is het eigenlijk wel goed dat zij allemaal een beetje verder weg zitten, anders zou je waarschijnlijk helemaal niet meer aan studeren toekomen. Meestal een van de redenen waarvoor je hier in Leiden zit. Maar wees gerust eerstejaars, geniet van je jaar en feest er maar rustig op los. In augustus heb je nog tijd genoeg voor schuldgevoel: ik spreek uit ervaring.

Stageberichten

Een impressie van wat je van je stage kan maken! Daarover had ik een gesprek met Jos van Wetten. Hij is vierdejaars student bestuurskunde in Leiden.

Angelique Brummans

Voordat Jos aan bestuurskunde begon, was hij fysiotherapeut. In dat beroep heeft hij een aantal jaren gewerkt, maar de concurrentie op de arbeidsmarkt voor fysiotherapeuten bleek erg groot te zijn. Dit was voor hem een motief om weer te gaan studeren, om zijn mogelijkheden te verruimen.

Hij is inmiddels bezig met een stage binnen de sociologische variant met als accent: sociaal en cultureel bestuur. Hij vond bij het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP).

Het SCP is in 1973 opgericht. Aan planning

werd in die tijd een belangrijke rol toegekend. Men dacht dat de samenleving maakbaar was. Maar deze opvatting is later sterk veranderd. De veranderde opvattingen hangen in zekere zin samen met de veranderde ideeën over de taken en verantwoordelijkheden van de overheid: de overheid dient zich niet meer met alles tot in detail bezig te houden, maar ze moet voorwaarden scheppend optreden.

Er werken zeventig mensen bij het SCP. Jos loopt stage bij de afdeling 'beleids- en planningsvraagstukken'.

Jos kreeg zijn stage via een oproep op een prikbord bij de administratie van de vakgroep. Hij is vooral geïnteresseerd in dit werk, omdat het gaat om een breed bestuurlijk terrein. Bij het SCP wordt onderzoek gedaan op terreinen zoals: onderwijs, welzijn, cultuur en gezondheidszorg. Centraal hierbij staat de vraag hoe

de overheid bestuurlijk het meest effectief en doelmatig kan optreden om processen in de samenleving zo goed mogelijk te laten verlopen.

In de literatuur wordt veel aandacht besteed aan het interne functioneren van de overheid. "Niet vergeten moet worden, dat in dit ambtelijk apparaat mensen dag in dag uit bezig zijn met problemen die betrekking hebben op het functioneren van de samenleving. In de studie is er te weinig aandacht voor de relatie overheid- samenleving".

PUBLICATIE

Het SCP wilde de publicatie 'Gemeente Burger Klant' herschrijven en aanvullen: het is de bedoeling dat in de nieuwe uitgave een hoofdstuk wordt opgenomen over de relatie tussen stedelijke en sociale vernieuwing. Samen met zijn stagebegeleider is Jos momenteel bezig met een onderzoek. Doel van het onderzoek is het inventariseren van de aard en vorm van stedelijke vernieuwingsprojecten en van projecten die onder de noemer van 'sociale vernieuwing' geplaatst kunnen worden. In initiatieven op wijkniveau komen beide vernieuwingsthema's tezamen. Hierbij kan men bijvoorbeeld denken aan 'wijkbeheer'. De aanvankelijke probleemstelling - "verdringt het alluredenken van de gemeentebestuurders het sociaal maatschappelijk denken?" - moest verlaten worden. Het bleek na een literatuuronderzoek niet geschikt te zijn.

'Alluredenken' houdt in, dat gemeentebestuurders in hun denken en doen trachten om grote projecten op touw te zetten om het aanzien van de stad te verbeteren. De sociale dimensie (bijvoorbeeld de achterstand van mensen uit minderheidsgroeperingen) wordt echter te vaak uit het oog verloren.

Argumenten voor stedelijke vernieuwing zijn:

- demografisch van aard: men tracht de migratie van hogere inkomensgroepen naar de agglomeratie te stoppen door voor deze categorie meer huizen te gaan bouwen in de stadskern.
- economisch van aard: door middel van city-marketing probeert men hoogwaardige dienstverlening naar de stad te krijgen

(denk aan het 'Science-Park' en de kantorenbouw op het Schuttersveld in Leiden).

Hij ging het veld in om vier gemeenten te onderzoeken. De gemeenten moeten voldoen aan criteria als:

- een inwonertal van ongeveer 100.000;
- de aanwezigheid van een achterstandsproblematiek in combinatie met allureprojecten in die stad.

Jos: "Oorspronkelijk was de stage drie maanden, maar dat vond ik te kort. Ik heb toen om een stage van vier maanden gevraagd. Dat was mogelijk, maar voor een onderzoeksstage is vier maanden toch nog te weinig. Het onderzoek is eigenlijk te beschouwen als een pilot study".

ORGANISATIE

Het SCP is een professionele organisatie. Kenmerkend voor zo'n organisatie is, dat elke professional met zijn eigen zaakje bezig is (tokogedrag). "Dat beeld van de professionele organisatie herken ik een beetje in de wijze waarop het SCP functioneert. Dat is te zien in hoe er in de organisatie wordt samengewerkt." Voor de hele organisatie is een werkprogramma opgesteld voor een jaar. De minister-president moet het goedkeuren.

Jos ontdekte tijdens zijn stage een aantal schakels met de theorie, die hij in de collegebanken had opgedaan. Hij herkende fundamentele problemen. Onopgemerkt heeft hij ook de taal geleerd waarin bestuurskundigen spreken. Wel pleit hij ervoor om tijdens de eerste studiejaren meer aan 'terreinverkenning' te doen: welke specifiek bestuurlijke problemen hangen samen met bijvoorbeeld de gezondheidszorg of ruimtelijke ordening? "Het is goed om te weten hoe de bureaucratie van binnen werkt, maar het is misschien nog veel belangrijker om zicht te hebben op de problemen die er zijn in de samenleving, waarop het ambtelijk handelen betrekking heeft."

It's a hundred miles from where anybody lives...maar wel gezellig!

Studeren in de VS is een bijzondere ervaring. Het klinkt als een cliché, maar het maakt je bovenal een tijdje los van al wat 'gewoon' voor je is. De manier van werken aan een Amerikaanse universiteit verschilt enorm van die aan een Nederlandse, en dat doet je nadenken over wat er nu eigenlijk zo goed, of minder goed, is aan hetgeen dat je gewend bent.

Bas Berwers

Sommige dagen op Indiana University duren lang. Wanneer je om half tien(!) 's ochtends thuiskomt na je eerste 'class' bereid je snel je volgende college voor - immers, 'class participation' bepaalt voor een belangrijk deel je 'grade', en van passieve hoorcolleges hebben de Amerikanen nog nooit gehoord. Dan hup weer naar school, 'quick lunch' er achteraan, en, ja fijn, de 'computerroom' in, om papertje 16 af te ronden (en pas op: BESLIST niet langer dan anderhalve pagina!). Zo vliegt de middag om, en het diner (alweer 'zucchini boat' met 'pork') mag dan niet bijzonder smakelijk zijn, het komt wel als een verlossing.

En 's avonds tenslotte verveel je je ook niet. Met je groepje van vak X moet nog dat gezamenlijke paper worden geschreven, en als we daar nu eens drie uur voor uittrekken? Moet kunnen!

BASICS

Het klinkt allemaal wat ontmoedigend, maar een gewaarschuwd mens telt voor twee: een dag als hierboven beschreven (studeren, studeren, studeren) kan voorkomen. Maar uiteraard is studeren in de Verenigde Staten meer dan je-uit-de-naad-werken. Er blijft voldoende tijd over voor FUN!

Eerst nog maar eens de 'basics' van het

uitwisselingsprogramma. Sinds enkele jaren biedt de gemeenschappelijke studierichting Bestuurskunde (EUR/RUL) een groep doctoraalstudenten de mogelijkheid een semester te studeren aan Indiana University, een middelgrote universiteit in de Amerikaanse Midwest. Tegelijkertijd, dat is althans de bedoeling, verblijft een groep Amerikanen in Leiden dan wel Rotterdam.

De Nederlander in den vreemde heeft twee keuzemogelijkheden. De ene is het volgen van vier vakken op de IU-campus in Bloomington, de andere het lopen van een stage in Fort Wayne, South Bend of Indianapolis. Ondergetekende had het afgelopen semester de eer Bloomington, schertsend 'a hundred miles from where anybody lives' genoemd, van binnen en van buiten te leren kennen.

CLICHÉ

Studeren in de VS is een bijzondere ervaring. Het klinkt als een cliché, maar het maakt je bovenal een tijdje los van al wat 'gewoon' voor je is. De manier van werken aan een Amerikaanse universiteit verschilt enorm van die aan een Nederlandse, en dat doet je nadenken over wat er nu eigenlijk zo goed, of minder goed, is aan hetgeen dat je gewend bent.

Een vak volgen betekent voornamelijk 'doen': hier heb je praktijkgeval X, dit zijn feiten, dat is het probleem, en los het maar op. Tot op zekere hoogte zeer leerzaam en in ieder geval boeiender dan het soms dorre voorbereiden van een tentamen, waar het in Nederland vaak bij blijft. Wat mij echter op den duur begon op te vallen is dat in de VS de vakken een nogal zwakke theoretische ondergrond hebben; er worden dikke readers doorgeploegd, maar buiten het enigszins toepassen van de literatuur in 'case studies'